Rok IV. Nr. 75 (846) Niedziela 18 marca 1934 roku NUMER DZISIEJSZY ZAWIERA DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY „ZAULEK" CENA 15 gr.

KURJER NOWOGRÓDZKI

Redakcja i Administracja: Wilno, Zawalna 2. Otwarta od g. 9 do 4, Tel. Redakcji 17-52, Admin. 228, Optata pocz. uiszczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie uwzl. zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu, lub z przesyłką pocztową 4 zł., kwartalnie 7 zł. Konto czekowe PKO. Nr. 82.218. W sprzedaży detal. cena pojedyńczego n-ru 15 gr.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na stronie 2-ej i 3-ej gr. 40, Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz nadesłane, milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W numerach świątecznych, oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagraniczne 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmienione dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 15 gr.

Jutrzejszy nasz numer poświęcony będzie obchodowi imieninowemu Marszałka Piłsudskiego

Ulmanis utworzył gabinet

RYGA PAT. — Przywódca Związku Rolników (Parti Chłopskiego Ulmanis utworzył w piątek wieczorem nowy gabinet. Teki prezesa Rady Ministrów i ministra spraw zagranicznych objął Ulmanis, ministra spraw wewnętrznych — Gulbis (Zw. Chł.), ministra finansów — Rimbenieks (Chrz. Blok Rob.), rolnictwa — Budsche (Partja Łot. Klerykałów), komunikacji — Inwieczorem nowy gabinet. Teki prezesa buls (P. Łot.. Kl.), ministrem wojny i marynarze również ministrem sprawiedliwości oraz ministra spraw ści został gen. Balodis, ministrem oświaty wewnętrznych — Gulbis (Zw. Chł.), ty — Beldvas Chrz Bl. Robot.)

Deklaracja rządu

RYGA. PAT. — Nowy premjer Ulmanis odczytał w Parlamencie deklarację rządową. Nowy rząd w polityce zagranicznej będzie w dalszym ciągu dążył do utrwalenia niezawisłości Łotwy oraz wzmocnienia jej sytuacji międzynarodowej i zapewnienia bezpieczeństwa. Rząd trwała, że należy uczynić wszystko, co będzie możliwe, by doprowadzić do realizacji związku państw bałkańskich. Współpraca z Ligą Narodów będzie nadal kontynuowana.

Szczególna uwaga zwrócona będzie na ożywienie eksportu oraz poprawę bilansu handlowego i utrzymanie stabilizacji walutowej. Rząd zapowiedział, że będzie energicznie zwalczał wszystkie skrajne dążenia, które mogły by zagrażać demokratycznemu ustrojowi państwa.

Wniosek, wyrażający zaufanie nowemu rządowi, parlament przyjął 50 głosami przeciwko 41.

Stawiskjada rozszerza się

Znowu samobójstwo

PARYŻ. PAT. Dziś rozegrała się znowu dramatyczna scena w związku z aferą Stawiskiego. Postawiony w stan oskarżenia pod zarzutem udziału w oszustwach Stawiskiego wyższy urzędnik ministerstwa rolnictwa Blanchard popełnił samobójstwo w lasku Fontenibleau przez podeźnięcie sobie gardła scyzorykiem. Nastąpiło to prawdopodobnie w nocy. Stróż ogrodowy znalazł samobójcę rano z zamkniętemi wtedy. Blanchard przewieziono natychmiast do szpitala. Stan jego chociaż groźny, nie jest beznadziejny.

Największą sensację wywołało aresztowanie dyrektora domu gry „Złoto w hipicznego" Triboulta, którego sędzia śledczy postawił w stan oskarżenia za współudział w oszustwach Stawiskiego. N ajego dzoznanie odbywa zwracał uwagę w Action Francaise Leon Daudet. „Klub hipiczny" był terenem, na którym grasowała cała banda oszustów Stawiskiego. Sam Stawiski finansował tę instytucję do spółki z kompromitowanym komisarzem bezpieczeństwa. Wszyscy niemal współpracownicy tego domu gry byli przesłuchani przez władze śledcze.

Parlamentarna komisja śledcza badając aferę Stawiskiego wzwoi swe czynności we wtorek. W dniu tym przesłuchany będzie m. in. deputowany Prou - Proust. Przewidziane są konfrontacje Prousta z woźnym Stawiskiego oraz z Zazanna Avrile, Komisja ma się zapoznać z filmem nakręconym w Chamonix po zabójstwie Stawiskiego. Film ten przechowywany jest w policji. Fragmenty były wyświetlane w kinach paryskich jednak w skutek zarządzenia władz zdjęto film z afiszów.

B. minister Bounet nie pamięta...

PARYŻ, PAT. Wezwaj przed parlamentarną komisją śledczą, badającą aferę Stawiskiego, zeznawał m. in. Bonnet, świadek ten udzielił wyjaśnień, głównie c dotyczących słynnego śniadania w Stresie, w którem rzekomo oprócz wielu wybitnych osób brał udział i oszust Stawiski. Min .Bonnet nie może przypomnieć sobie wszystkich uczestników owego śniadania.

Co się tyczy udziału odwokata Guibaud-Ribaud w jego gabinecie, to świadek twierdzi, że w lutym ub. r. otrzymał od deputowanych Bonnure i Duharry listy polecające Guibaud - Ribaud, Gabinet ministra w tym czasie był skompletowany. Potostawiono jednak jedno miejsce, które min. Bonnet początkowo zaofiarował Guibaud - Ribaud. Po ukazaniu się jednak notatki w jednem z pism Bonnet zmienił zmnie i nakazał szefowi swego gabinetu wstrzymać ogłoszenie nominacji. Dekret nominacyjny nigdy się nie ukazał. Bonnet stwierdza dalej, że z Guibaud - Ribaud mod tylko raz rozmowę 25 marca w sprawie procesu Aeropostal.

Śledztwo w sprawie Prince'a na martwym punkcie

PARYŻ. PAT. — sprawa zabójstwa rad Garfunkla wykazało, że podejrzenia, kierowane w ich stronę, nie były usprawiedliwione, Prince'a stanęła znowu na martwym punkcie. Prokurator w Dijon oświadczył, że dotychczasowe wyniki nie usprawiedliwiły do wykrycia mordercy.

Dochodzenia nie dały rezultatów. Ponowne przesłuchanie w czwartu Simonowiczów i pozostają więc oni na wolności, chociaż przeciwko Simonowiczu ojca i jego bliskie stosunki z „klubem hipicznym" dają wiele powodów do robienia przypuszczeń.

Spisek rządowy 7-go lutego

PARYŻ. PAT. — Gringoire ogłasza listę osób, które jakoby miały być aresztowane w nocy na 7 lutego wskutek decyzji kilku członków rządu Daladiera, zebranych w ministerstwie spraw wewnętrznych. Lista ta obejmuje 200 nazwisk, wśród których znajduje się wiedeputowanych i radnych miejskich, należących do prawicy i centrum, m. in. Tardieu, Paul Reno, Mandel. Miano również aresztować kilku dziennikarzy, a zwłaszcza dyrektora wydawnictwa „Echo de Paris", naczelnego redaktora „Le Jour" dalbyego redaktora, „Victoire" Hervyego, dalej Maurrasa i Daudeta. Na liście figurują też nazwiska niektórych redaktorów dziennika informacyjnych, jak „Jour", „Petit Parisien" i t.p. oraz dziennikarzy lewicowych, znanych ze swego przywiązania do legalności i liberalizmu. Miano również aresztować marszałka Lyanttea, generała Weyganda i kilku wyższych wojskowych. Niektórzy parlamentarzyści lewicowi mieli pozostawać pod nadzorem. W tej grupie znajdują się nazwiska senatora Berangera, przewodniczącego Jeanelia, Herriota, Caillaux, Malvyego, Maurycego Sarraula i inn.

Odznaczenie min. Butkiewicza

W ub. środę w Ministerstwie Komunikacji poseł estoński w Warszawie min. Pusta udekorował p. ministra Komunikacji inż. Butkiewicza Wielką Wstęgą Orła Estońskiego

Świadek tragedji pomyłek

Węgry i Austrja w orbicie Włoch

RZYM. PAT. Dziś o godzinie 18 minut 8 w pałacu Weneckim Mussolini, Dollfuss i Goemboes podpisali trzy protokoły.

Treść pierwszego protokołu, posiadającego charakter politycznego traktatu konsultacyjnego, jest następująca: Szefowie rządów Włoch, Austrji, i Węgier, ożywieni chęcią współdziałania w celu utrzymania pokoju i odbudowy gospodarczej Europy, opartego na poszanowaniu wolności i praw każdego państwa, przekonani, że współpraca pomiędzy nimi czynieniem w tym duchu może ustalić realne przesłanki dla szerokiej współpracy z innemi państwami, zobowiązują się dla osiągnięcia wyżej wspomnianych zamierzeń porozumiewać się ze sobą we wszystkich zagadnieniach, które ich interesują oraz w zagadnieniach natury ogólnej istniejących w duchu traktatów przyjaźni włosko - austrjackiego, włosko - węgierskiego, opartych na uznaniu ścisłych wspólnych interesów wspólnej polityki, zmierzającej do urzeczywistnienia efektywnej współpracy pomiędzy państwami europejskiemi a w szczególności pomiędzy Włochami, Austrją i Węgrami. W tym celu trzy rządy prowadzić będą wspólne narady w każdym wypadku, gdyby choćby jeden z nich uznał za potrzebne.

Dwa następne protokoły o charakterze gospodarczym mają za przedmiot rozwój wymian gospodarczych pomiędzy Włochami, Austrją i Węgrami na podstawie zasad ustalonych na konferencji gospodarczej w Stresie i memorandum włosko - węgierskiego z września roku ubiegłego.

Protokół stwierdza na wstępie, że Włochy, Austrja i Węgry ożywione chęcią rozwoju stosunków wzgospodarczych oraz przechwstawiając się niezdrowym tendencjom zmierzającym do anarchji gospodarczej, ja k również mając na celu ułatwienie dzieła odbudowy gospodarczej państw naddunajskich zgodnie z zasadami konferencji w Stresie i z zasadami memorandum włosko - węgierskiego z 29. 9. 1933 r., zgodziły się co do następujących spraw:

1) Rządy Włoch, Austrji, i Węgier zgodzą się co do rozszerzenia obowiązujących układów celem rozwoju wzajemnego wymiana i wzniocnienia dopełniającego charakteru struktur gospodarczych trzech państw. W tym celu przed 15. 3. 34 r. zostaną zawarte nowe układy dwustronne.

2) Rządy Austrji, Włoch i Węgier zawrą przed 15. 3. 34 r. układy mające na celu zniesienie trudności, jakie są odczuwane Węgier w związku ze spadkiem cen zboża.

3) Rządy Austrji, Włoch i Węgier obowiązują się ułatwić i rozwijać, jak tylko można najbardziej, ruch tranzytowy w portach adrjatyckich. W tym celu zawarte zostaną możliwie najprędzej, układy dwustronne.

4) Rządy Austrji, Włoch i Węgier utworzą stałą komisję trzech rzeczoznawców, którzy śledzić będą rozwój gospodarczych stosunków pomiędzy trzema państwami i których za danem będzie opracowanie konkretnych propozycji, zmierzających do dalszego rozwoju stosunków gospodarczych w duchu niniejszego protokołu.

Protokół trzeci podpisany jest tylko przez Włochy i Austrję i posiada charakter protokółu dodatkowego d oprotokółu drugiego.

We wtorek 14 marca umarł w Paryżu książę Sykstus Bourbon Parmeński, brat cesarzowej Zyty, który urodził się w r. 1886, jako 9-ty syn ks. Roberta i jego drugiej żony Marji Antoniny infantki portugalskiej. Z ojca Włoch, po matce Portugalczyk, szwagier Austrjaka, późniejszy oficer belgijski.

Uzyskał stopień doktora praw w Paryżu na podstawie rozprawy bronionej tezy: Bourbon jest zawsze Francuzem. W 1914 r. zgłosił się do wojska francuskiego — odmówiono mu. Tak mu zapłacono za dysertację — Jest Pan Bourbonem i uważa się Pan za Francuza. Zgłosił się do Anglików — odmówiono, powołując się na Francję. Zgłosił się do swojej kuzynki królowej Belgów. Ta mu zaczęła zezwolić na zaciągnięcie się do belgijskiego Czerwonego Krzyża w charakterze tragarza rannych na polu bitwy. Ostatecznie go jednak przyjęto do 5 pułku artylerji polowej. W dniu 21 maja 1916 r. był dekorowany francuskim krzyżem wojny. Staruszek Poincare, nie lubiący zauważać ludzi, nie mających większego dla jego karjery znaczenia, taką wzmianką w swoich przednutnych pamiętnikach, zbywa ten fakt:

„Pojechaliśmy do Walpen, gdzie udekorowałem krzyżem wojny dwóch „szwagrów austrjackiego arcyksięcia następcy tronu" (tom. VIII str. 231).

W listopadzie 1916 r. umiera Franciszek Józef, i „szwagier austrjacki" zostaje Cesarzem. 12 grudnia wydaje Ces. Wilhelm odezwę, proponującą pokój. Wiemy już dziś co to znaczyło. Przygotowywano wojnę łodziami podwodnemi a outrance i tą uprzednią ofertą pokojową chciano dobrze usposobić opinję w Ameryce, chciano zawczasu zmiękczyć jej oburzenie z powodu łodzi podwodnych. Nie osiągnięto celu i Stany Zjednoczone z powodu łodzi podwodnych wzięły udział w samobójczej wojnie państw europejskich między sobą. Zupełnie inaczej myślił o pokoju nowy Cesarz austrjacki Karol.

W tym okresie zaczyna się rola księcia Sykstusa Bourbona, który wtedy wyświadcza krajowi, który uważa za Ojczyznę największą usługę, jaką można jej wyświadczyć. Gdyby nie głupota Poincarego i Ribota, książę Sykstus związałby swoje nazwisko z największem dyplomatycznem zwycięstwem Francji w dziejach. Ale zwycięstwa tego nie było. Za głupotę swoich polityków, Francja zapłaciła setkami tysięcy ofiar ludzkich, dwoma laty niepotrzebnej wojny, zapłaciła „pokojem amerykańskim" pax americana, który musiała podpisać.

W marcu 1917 r. książę Sykstus przyjeżdża do Laxenburga pod Wiedniem, odbywa konferencję ze swą siostrą Zytą i Cesarzem Karolem, przytem konferencja ta toczy się częściowo w obecności min. spraw zagr. Czernina. Następnie konferuje osobiście z Czerninem. Cesarz Karol proponuje Francji pokój oddzielny, pokój separacyjny. On i żona nienawidzą Prusaków.

Na tej propozycji pokoju **oddzielnego** polega istota rzeczy. Jesienią 1918 r. skończyła się wojna przez **oddzielny** pokój z Bułgarją. Skończyłaby się też na początku 1917 r. przez **oddzielny** pokój z Austrją.

W czasie bytności ks. Sykstusa, belgijskiego oficera i francuskiego patrjoty w Laxenburgu Ces. Karol pisze list precyzujący swe poglądy na warunki pokoju. Kto dziś w 1934 r. jest wrogiem, współzawodnikiem, rywalem Francji? Kto był tym rywalem od chwili podpisania traktatu w Versalu, w czerwcu 1919 r.? — Dwa państwa: Niemcy i Włochy. Warunki, które proponuje wtedy Ces. Karol, są albo antyniemieckie, albo antywłoskie. Ces. Karol nietylko proponuje oddzielny pokój, ale swą propozycję układa w ten sposób, że otwiera na drogę do gnębienia dwóch potęg antyfrancuskich, otwiera drogę do najwspanialszych widoków dla Francji, do panowania na kontynencie europejskim przez sojusz z Austrją. Warunki te są pisane w dniu 24 marca, a więc w dni po chwili, w której Francja straciła swego najwierniejszego sojusznika i rycerza Mikołaja II, którego wierność szlachetność granicy z zapoznaniem interesów własnego państwa.

Ces. Karol proponuje 24 marca 1917 r.

Zwrot Alzacji i Lotaryngii Francji („Sam jestem księciem Lotaryńskim. Ten kraj mi leży na sercu. Wiem, że chce być francuskim"). **Warunek antyniemiecki.**

Całkowita restytucja Belgji. **Warunek antyniemiecki.**

Zbudowanie silnej, Serbji, coś w rodzaju późniejszej Jugosławji, której ks. Ces. Karol chce oddać Albanję i Czarnogórze. **Warunek antywłoski.**

Panom prezyd. Poincare i premj. Ribot, który na nieszczęście Francji przyszedł do władzy w dniu 19 marca 1917 r. — myśl pokoju oddzielnego bardzo podobała się. Poincare w swym pamiętniku nie nazywa już ks. Sykstusa „szwagrem austrjackiego następcy tronu", lecz księciem Bourbon, lecz jego Królewską Wysokością. Poincare i Ribot, są tak zachwyceni projektem Ces. Karola, że zaraz komunikują go Włochom. Włosi odmawiają i cała sprawa upada.

Nieszczęście Francji chciało, że właśnie Ribot przyszedł po Briandzie. Gdy by Briand został jeszcze na kilka miesięcy. Ten pacyfista, który mówił po wojnie: L'Anschluss c'est la guerre". Briand — umysł przenikliwy, odrazu na pierwszą wiadomość o tem, że Ces. Karol chce się porozumieć z ks. Sykstusem, chwycił się oburącz tej myśli. Briand byłby oczywiście tą sprawą inaczej pokierował. Ale system parlamentarny francuski nie spał i naród francuski jeszcze dwa lata miał brać krwawą kąpiel, zamieniać setki kilometrów swej granicy w jedną, wielką, bo od Szwajcarji do morza ciągnącą się, straszną, pełną błota trumnę.

Oczywiście, przeprowadzenie pokoju oddzielnego z Austrją było bardzo trudne. Pomimo dobrej woli Cesarza i min. Czernina, tysiąc przeszkód da się tu przewidzieć. Oczywiście, że trzeba było się liczyć z Anglją i Włochami. Ale mimo to wszystko, propozycja oddzielnego pokoju, była niesłychanym atutem, zarówno w całej koalicji wobec wroga, jak specjalnie Francji wobec swoich sojuszników. Francja była w 1917 roku w pozycji **najwięcej znatakowanego** (naprawdę, a nie w urojeniu jak my przed 26 stycznia), — oferta austrjacka zmieniałą tę sytuację.

Francuzi nic nie zrobili, aby ofertę Cesarza, w taki czy inny sposób wykorzystać. Pereprynacje księcia Sykstusa od Poincarego do Ribota, od Paryża do Londynu, do chwili ostatecznego odrzucenia oferty przez p. Ribota 12 października 1917 roku, to jakaś rozpaczliwa walka zdrowego sensu, rozumnego patrjotyzmu francuskiego z niedołęstwem myśli. Przecież wojna jak i dyplomacja, jest formą zawodnictwa narodów, przecież dyplomacja nie przestaje działać w czasie wojny, przecież nie można było oddawać losów Francji w ręce włoskie, jak to urządzili p.p. Poincare, Ribot.

Nad trumną ks. Sykstusa, który postępował tak istotnie, jakgdyby działał w nim duch królów, którzy, jak to czasem głosi nagłówek L'Action Francaise w ciągu tysiąca lat **zrobili** Francję — nad trumną tego księcia francuskiego można tylko powiedzieć:

— Zmarł świadek wielkiej tragedji pomyłek.

Nie naciskałbym tak klawiszy patosu, gdy mówię, że dzięki nieudolności ludzi odpowiedzialnych za dyplomację francuską, Francja broczyła krwią jeszcze niepotrzebne 2 lata, —gdyby nie to, że po **strasznych** ofiarach poniesionych w 1917 i 1918 roku. Francja podpisała pokój o wiele gorszy, niż ten, który mogła w 1917 w pośrednictwie ks. Sykstusa uzyskać.

A teraz?... A dzisiaj?....

Kanonem polityki francuskiej, jak i polityki każdego zresztą państwa, jest dążenie do posiadania sąsiadów możliwie rozdrobnionych, możliwie pokłóconych między sobą. Rozbijając Austrję, Francja zapewniła takich sąsiadów nie sobie, lecz właśnie swoim antagonistom, Niemcom i Włochom. Królewska polityka Francji, dążyła do porożnienia państw niemieckich między sobą. Francja Bourpartych i republiki pośrednio, lub bezpośrednio dopomagała zjednoczeniu Niemiec. Jedno, co z tego kanonu antyzjednoczenia Niemiec pozostało, to owe Briandowskie: Anschluss c'est la guerre".

Co tu mówić! Cała powojenna polityka francuska, to jedno wielkie przyznanie racji zabiegom ks. Sykstusa, z wiosny, lata i jesieni 1917 roku. Od traktatu wersalskiego, Francja nic innego nie robi, tylko sklejа potłuczoną Austrję. Już powstanie Małej Ententy jest próbą zastąpienia czemkolwiek Austrji. A na tej samej linji leży federacja naddunajska, opór przeciw Anschlussowi, zjednoczenie Austrji i Węgier, niemiałe badanie przez Paul-Boncoura możliwości powrotu Habsburgów.

Restauracja Habsburgów jest nieaktualna, restauracji Habsburgów nie będzie. Oczywiście, że restauracja Habsburgów byłaby jedynym czynnikiem, któryby był w stanie zatamować Anschluss. Restauracja Habsburgów nietylkoby obroniła Austrję przed hitleryzmem, lecz byłaby ideowym, ofensywnym wypadem na sanie Niemcy. Po tej restauracji, wszystko, co w Niemczech jest antyhitlerowskie (socjalistycznego marazmu nie liczę), wszystko, co katolickie, Wittelsbachowskie, odśrodkowe, antypruskie, monarchiczno-partykularne — podniosłoby głowę. Restauracja Habsburgów, to byłoby jakieś wskrzeszenie poza granicami Niemiec zmarnowanych przez katolików, centrum, Watykan i po części Francuzów — możliwości von Papena.

Ale p.p. Czesi wolą Anschluss od Habsburgów, co może niezbyt reklamuje popularność rządów czechosłowackiej republiki, ale Mussolini boi się regeneracji habsburskiego mocarstwa, i Francja niema energji dla wystąpienia chociażby z programem francuskim w tej sprawie. Zresztą czasy Stawiskiego nie są chwilą odpowiednią do rywalizacji z Mussolinim i dlatego nabiera znaczenia symbolu, że w cztery dni po śmierci ks. Sykstusa, Mussolini podpisuje akt wspólnoty włosko - austrjacko - węgierskiej, który — kto wie, może po zjednoczonych wysiłkach mussolinizmu i Watykanu, otworzy drogę do wspólnej monarchji tych trzech krajów pod berłem dynastji Sanaudzkiej.

Cały ten artykuł napisany jest pod kątem francuskiej, a nie polskiej racji stanu. Dla nas bynajmniej nie jest tragedją, że w 1917 roku francuscy politycy wobec ofert ks. Sykstusa, zachowali się tak idjotycznie. Dla nas również Anschlus nie stanowi żadnej tragedji.

Wreszcie z pewną melankolją, muszę zauważyć, że będąc może większymi monarchistą, niż kilku Daudetów razem wziętych, ile razy wezmę pióro, dla wprowadzenia czytelników w świat królewsko to zawsze mam takie tematy, jak abdykacja Alfonsa XIII, niemożliwość restauracji Habsburgów, nieudany, inteligentny program ks. Sykstusa, śmierć króla Belgów. Same nekrologi. I dziwić się później, że w swojej ojczyźnie kurczo- nie popieram pułkowników. **Cat.**

SILVA RERUM

ZAWODY DLA KOBIET.

Polska Zbrojna (55), jak prystało na organ cywilny, po rymnicu spiskuje się uwinnami. To też podaje wykaz zawodów, dotychczas należycie nie wyzyskanych przez kobiety, choć bardzo dla nich odpowiednich. Wg tego przewodnika można podjąć:

Być fotografką — to jednak zawód dla kobiety zadawalniej odpowiedni: daje do wyboru mnóstwo zajęć: portret, pejzaż, reportaż, film nowa, naukowa, podróżnicza, prasowa, artystyczna, w której znowu są różne specjalności (portret, pejzaż, architektura). Kierują się tu chętnie do Państwowej Szkoły Fotograficznej: ucznicie szkół średnich do ukończenia 6-ej klas, a zawez sporo maturzystek.

Powstała z dawnych kursów fotografji na wodowej i artystycznej, Państwowa Szkoła Fotograficzna w Warszawie (Górnośląska 31) ma kurs nauki dwuletni.

Program obejmuje naukę o zawodzie, chemję, fizykę, rysunki, fotografję ogólną, technikę, fotochemję, fotografikę, rachunkowość, historję i estetykę fotografiki, szczególnie nauki objektywu i ćwiczenia fizyczne. Drugi rok nauki jest w szczególnie zakresie pobierzony praktyce zawodowej pod kierunkiem znanych fotografów. Napoleonia odegranem przez połączone orkiestry wojskowe hymnu narodowego.

Poniedziałek dnia 19 marca 1934 r.

Godz. 18-ta — Msza św., poświęcona za Pol-ską Lotnikom. Nabożeństwo w kościołach wojskowych.

Godz. 19-ta — Akademja zorganizowana przez Inspektorat Szkoły Marsza Wilna z Oddziałem Grodzkim Zw. Strzel. Polskiego w Teatrze Miejskim na Pohulance.

Godz. 12-ta — Uroczyste nadzwyczajne zebranie członków Oddziału Grodzieńskiego BBWR w Wilnie — sala przy ul. Św. Anny 2.

Godz. 12-ta — Akademja w Instytucie Nauk Handlowo - Gospodarczych przy ul. Mickiewicza.

Godz. 12-ta — Obchód Placówki Jeruzelum. BBWR w sali parafjalnej przy ul. Kalwaryjskiej.

Godz. 13-ta — Akademja Pocztowego P. W. w małej sali Miejskiej przy ul. Kościelnej.

Godz. 13-ta — Akademja wszystkich dzieci Ochotniczej Straży Pożarnej, m. Wilna w świetlicy strażackiej Z. Straży Zaw.

Godz. 14.30 — Staraniem Polskiego Biskupa Krzyża Akademja dla oddziałów garnizonowych w Teatrze Miejskim na Pohulance.

Godz. 15-ta. — Obchód dla dziatwy kościelnej.

Godz. 16-ta — Obchody w świetlicach Zw. Pracy Obyw. Kobiet przy ul. Bobrujskiej 20, i Wiślicy Pohulance 28.

Godz. 16-ta — Akademja Zw. Zaw. Prac. Miejskich w małej sali Miejskiej przy ul. Kościelnej.

Godz. 17.30 — Obchód w dzielnicy Antokol BBWR w Państw. Szk. Tetchn.

Godz. 18-ta — Akademja Zw. Ofic. Rez. we wkośnej sali przy ul. Mickiewicza 22.

Godz. 18-ta — Pięć Akademji w Ognisku O. M. P.

Godz. 18-ta — Akademja popularna Woj BBWR przy ul. św.-Anny 2.

Godz. 18-ta — Obchód w dzielnicy — Zwierzyniec BBWR w Domu Ludowym przy kościele św. Stanisławskich.

Godz. 20-ta — Akademja urządzona przez Kol. P. W. w sali Ogniska Kolejowego.

Poniedziałek dnia 19 marca 1934 r.

Godz. 11.30 — Przedstawienie dla dzieci szkół powszechnych w Teatrze Miejskim na Pohulance.

Godz. 12-ta — Obchód w „Rodzinie Policyjnej" dla funkcjonarjuszów policji i ich rodzin w sali Miejskiej przy ul. Kościelnej.

Godz. 16-ta — Obchód dla Garnizonu Zw. Strzel. w sali Miejskiej. Uroczyste obchody w świetlicach wszystkich oddziałów Zw. Strzeleckiego.

Godz. 16-ta — Przedstawienie dla dzieci szkół powszechnych w Teatrze „Lutnia".

Godz. 16.30 — Przedstawienie dla dzieci szkół powszechnych w Teatrze Miejskim na Pohulance.

Imieniny Marszałka Piłsudskiego

Komitet Obchodu Imienin Marszałka Piłsudskiego wzywa mieszkańców m. Wilna, aby na dni uroczystego obchodu udekorowali jaknajokazalej domy, mieszkania, sklepy i t.p.

OBYWATELE!

Dzień imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego jest świętem całego Narodu polskiego, jak świętem całej rodziny są imieniny ojca.

Wszarsiscielé wolnego, niepodległego Państwa Polskiego, jest i dla najdalszych pokoleń pozostanie Ojcem Ojczyzny. Dzień jego imienin, jest tym dniem w roku, kiedy cały Naród może okazać swoją Wdzięczność, jak bardzo go czci i kocha.

Obywatele Wilna, jego ukochanego miasta, ślubujmy Mu, w dniu jego imienin z nowu Państwu, które zbudował!

To będzie dla Niego najpiękniejszym darem.

Komitet Obywatelski:

Przewodniczący: dr. W. Maleszewski w.-przewodnicz. pos. Stanisław Dobosz dr. Edward Góra, ppłk. Stefan Błocki, mjr. Eug. Kozłowski; sekretarz por. Zygmunt Christa.

PROGRAM OBCHODU:

Niedziela dnia 18 marca 1934 r.

Godz. 10-ta — Akademja zorganizowana przez Inspektorat Szkoły Marsza Wilna z Oddziałem Grodzkim Zw. Strzel. Polskiego w Teatrze Miejskim na Pohulance.

Godz. 12-ta — Uroczyste nadzwyczajne zebranie członków Oddziału Grodzieńskiego BBWR w Wilnie — sala przy ul. Św. Anny 2.

Godz. 12-ta — Akademja w Instytucie Nauk Handlowo - Gospodarczych przy ul. Mickiewicza.

ZDROWE PIĘKNE TANIE

Drzewka i Krzewy

OWOCOWE PARKOWE ALEJOWE IGLASTE BYLINY oraz RÓŻE

polecają: SZKÓŁKI majątku **GODZISZ**

Sprawozdania mogą krzywdzić

Spośród obfitego i różnorodnego materjału, jaki wypełniony jest dziennymi numer „Wiadomości Literackich", zwróciliśmy uwagę artykuł p. Marjana Dawna p. t. „O pożytku sprawozdań sądowych". Końcowy ustęp tego artykułu brzmi:

„Współczesny sąd, stojący na straży bezpieczeństwa obywateli i poszczególnie świętości tego, że warunki rozwoju przestępstwa, jest jednem ze źródeł niepokoju, dręczącego nasze sumienia. Sędziowie przenicy w lakonicznych zwięzłych sprawozdaniach, a potem sami skreślili swój stosunek do władzy wspólnie z gwarowym terminem ostrzeżenia. Za to popędliwe słowa skazany został na dwa tygodnie aresztu".

Niema, zdawałoby się, którzyby czytając piękne cudowniny sprawozdawcy (niepewne podchodzenie, termin erotyczny), nie przechwalczył ich w myśli na nowy gwarowy. Może uzwrot domaż przy tem współpracował, że „terminy się tam zajęć Liga ochrony praw człowieka. Chodzi mianowicie o ludzi stosunek do oskarżonych i podsądnych. Chaja Wodcinge jest kosiarzem — ani słowa, jest jednak człowiekiem. Dlaczego zasyłać o niej, dlaczego wystawiać ją na pośmiewisko? Czyż nasze przedmiotem żartu musi być nasz bliźni? Prosze wżyć się w Chaję Wodcoing, wyobrazić sobie jej uczucia, gdy znajdzie bolejąc czytała „Gazetę", podwyższoną sobie, i zrozumie, że jest odniesiona bez ratunku.

Pewien adwokat wileński chciał w obronie swojej prosił od o uniewinnienie oskarżonego, i rzewnym głosem, przytaczając rzymskich pierwsi, powiedział:

— Nie mogę powiedzieć, spowodu pani sekretarza też jest kobita.

— W sądzie niema wstydu, i trzeba mówić wszystko.

Dowody przytoczonych sprawozdań nie są jest, jak widać wyraźnie, aby intelektualny; nieposób wszakże zaprzeczyć, aby były one pozbawione wszelkiej wrażliwości. Można się z nich nie raz oburzać, pod warunkiem, że czytuje się je uważnie. Codzienna lektura przyjadła się. Są jednak rzesze czytelników, którzy regularnie chłoną te kawałki. Kto wie, czy ostatecznie nie wyłobi się w nich przekonanie, że „świątynia Temidy" jest pierwszorzędnym miejscem, gdzie bezczelnych się jak być o sądzie: w tych słowach może będą dawali wyraz szczytowemu zadowoleniu.

Całkowitą przeto rację ma p. Marjan Dawna, żądając od sprawozdawców sądowych odpowiedniego przygotowania fachowego, wysokiego poziomu i należytej powagi, ne quid indicium detrimenti capiat. Ale możnaby spra wozdawcom postawić jeszcze jeden warunek, podyktowany względami humanitarnemi. Powinnaby się tem zająć Liga ochrony praw człowieka. Chodzi mianowicie o ludzki stosunek do oskarżonych i podsądnych. Chaja Wodcinge jest kosiarzem — ani słowa, jest jednak człowiekiem. Dlaczego szydzić z niej, dlaczego wystawiać ją na pośmiewisko? Czyż nasze przedmiotem żartu musi być nasz bliźni? Proszę wżyć się w Chaję Wodcoing, wyobrazić sobie jej uczucia, gdy znajdzie bolejąc czytała „Gazetę", podwyższoną sobie, i zrozumie, że jest odniesiona bez ratunku.

Pewien adwokat wileński chciał w obronie swojej prosił od o uniewinnienie oskarżonego, i rzewnym głosem, przytaczając rzymskich pierwsi, powiedział:

— Ja naprawdę mam wielką prośbę do wysokiego sądu...

Powiedział, co czuł, powiedział szczerze, z głębokiem przekonaniem. Cóż z tego, że ktoś z obecnych na sali? Czy koniecznie ten niefortunny zwrot adwokata trzeba podkreślać w sprawozdaniu sądowem?

Byłem raz na procesie dwóch chłopców, oskarżonych o morderstwo w przemyślanych. Zachowywali się odmiennie: jeden siedział z głową podniesioną, patrzyć mu prosto w oczy na publiczność; drugi opuścił głowę na piersi i starał się nie patrzeć na nikogo. Obserwujących zrazu wydał się ten drugi bezczelnym, a pierwszy: zuchwałym. Ale jak był w przeciwnie: bezczelnym okazał się ten pierwszy, a zuchwałym drugi. Bo pierwszy nie bał się niczego, bo był dumny z tego, że zabił, drugi zaś bał się, że go za to zabiją. Ale, czy takie powierzchowne obserwacje można uznać za niezmylne? Kto wie, co dzisiaj to się w duszy pierwszego, i jego głowę podtrzymuje dotychczas? Może zmusiła go do tego jego matka, która przeżywszy ten proces, ale na ten nie konieczne: nastąpiła spełnie. To też jeden z adwokatów zauważył prawidłowo, że dr. Hirschberg odniósł Pierwszemu zwycięstwo, mówiąc, że „Hirschberg jest w Wilnie postacią popularną i jako działacz polityczny wśród Żydów, i jako pedagog. Ilu uczniów jego emocjonowało się procesem!

— Dziś znowu Hirschberg nie będzie miał lekcji — musieli mówić między sobą: — ma sprawę w sądzie.

— Ach, jak to dobrze! Będzie wolno godzinę. Żeby tak częściej!

Tak gadali zapewno uczniowie w korytarzach gimnazjum, wiadomo bowiem, jak bezwzględna jest młodzież w stosunku do swych wychowawców; dla niej nawet śmierć wychowawcy kojarzy się tylko z dniem wolnym od nauki. A jak musiał czuć się dr. Hirschberg wysłuchując tych opinji o swojej osobie: coś w tem musi być. Godność dr. Hirschberga jako profesora zachwiana, autorytet jego nadwyrężony, wpływ moralny na uczniów straszony. Bo młodzież bywa okrutna.

Podobnie przedstawia się sytuacja, jeśli mowa o działalności politycznej dra Hirschberga. Krzyk zaufania. Pojedzie dr Hirschberg głosić na prowincję z odnotem pokojowym, a cała manifestacja z net do nat podaje:

— A process. A subsydje...

Oto działanie tego zmoralnego prawa, któ ro krótko zostało sformułowane w jednem z ostatnich orzeczeń sądu: zaliguld bis beret. Pomyślmy, jakich okropnych nomé dosnaje człowiek, dotknięty nim.

* * *

A mimoto ukłonić go od bolesnych następstw procesu sądowego. Leży to we władzy sprawozdawcy. Niech będzie nim człowiek subtelny i delikatny, nie ferujący na drastycznych innych. Taki, kiedy potrafi kształcić opinję publiczną, jak pisze p. Marjan Dawna.

Wyw.

W WIRZE STOLICY

ERDMAN WYGRAŁ BAŁAGAN DOOKOŁA POLSKI.

Wałaka sprawców depeszę pełniły, snuwając o niej do miasta, wyzywa garski, bufiki i szafki, obłżera się na cudzy koszt — poczciwy dziennikarz tłuszcze się za tą ogrzaj i nasaje, opisuje, który bardzo pierwszy, gdzie komu kiełbasa pasiella jak krew z nosa.

Specjalnie od kujaków na rowerze jest Erdmann. On jeden zna te gołębnie, wie jakie trzy Drahe, Duda, a gdzie Kiełbasa. W tym rzecz — jak zwarcie — towarzyszył wyścigowi i zamienie informował Polskę, że Bułłog dał się wziąć na linę i zdobędzie czasu(mniej drugo miejsce.

Po biegu maszingal artykuł odkrywający po tyle rzetelności i tępość kilku sędziów. Żadne rewelacja.

Co do maszerek, to stróż fabryki rowerów Wisła (ul Łucznik) mógłby ich opowiedzieć sto razy więcej i bardziej ciekawych. Wiadomo, że poszczególne etapy są robione, a bieg wygrywa zawodnik jadący na rowerze najlepiej gatunkowo.

Tymczasem niezmiernej zwięzek poczuł się obrażonym. Jakto? Nawet andrzuy z Czerniakowa przestają gwizdać na Dyrasowy gdy pan prezes gwizdnie, którego w Lwie, a ta pełna gazeciarska żonie eoś kwiesz, jakieś uiekrą wyżywać. Sądy doraźne niestety zniesione, ale Rzeczpospolita ma jeszcze sporo obcnanu do ogłon.

Sędziowie okręgowi wiedzieli, że nowe fo kusy i nowe zasadnicze przepisy wnie się niebawem, i że Związek zaczekuje o przejechanie się po nim. Gdzy pojeli o co chodzi naprawdę — wpadli w szaleństwo. Co to jest szosa? Dlaczego nie wolno się trzymać rowu? Czemu kontrolery nie mają pasek w ściskach? I poco kolarze pędzą na złamanie karku?

Słuchali sędziowie wyjaśnień adwokata Fogla (ex - miłośnika motorowego wyścigu na dwóch z wierzy i trampoliny) a wielkiego antyinterosowanie. Doprawdy? Tak było? Ile, by to dopiero?

Wyrok mieiwnnijący. Głupota Związku kolarskiego nie jest tajemnicą urzędowy, wyzwienie jej nie sgarania całości naszych granic. W telegramie słodkim Bułłog: „Dziękuję za życzenia, że zdobyłem tytuł mistrza Polski, ale zobowiązany być głuchy, ślepy, niedorozwinięty i pokiakiwać, chwalić, oczukiwanych hebesów.

Edmun wrócił — a sądy jak Kosciński z Olimpjady, a czmnie związkowe z nowo opuszczonym na Kiełbasę.

Karol.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA"

„NIEBIESKI MOTYL" („PILANGO")

JUTRO o godz. 4 pp.

„DZIDZI"

ceny 30/60gr

TYLKO OGRODY OPRYSKIWANE DAJĄ DOCHÓD

SKŁAD APT.

J. Pružan

ogc. od 1888 r.

w Wilnie Mickiewicza 15

vis à vis Hotelu Georges

poleca:

Karbolineum Sadownicze
Ciecz Kalifornijska
Plumbarsen
Siarczan miedzi
Mszycznik
Insektamen
Lep
etc.

Ceny hurtowe bezkonkurencyjne.

Trudności finansowe Wilhelma II

W czwartek odbyła się za zamku w Doorn posiedzenie rady familijnej Hohenzollernów, w której uczestniczył b. cesarz Wilhelm, jego syn Hermina, książę Eitel Fryderyk, August Wilhelm i kilku niemieckich generałów. Przyczyną zwołania tej konferencji były trudności finansowe w jakie popadł cesarz Wilhelm. Mianowicie, mimo zapowiedzi — socjalistyczny zakazu wypłacania pieniędzy z Niemiec do Doorn, pozwolił nie zezwala on, względnie bank państwowy na przekazywanie pieniędzy zagranicę na ręce byłego cesarza, a fakt ten spowodował, że stało rozciągnięte również na rodzinę b. cesarza, wskutek czego nalazła się ona w krytycznem położeniu.

Rozważano na tej zarazie możliwość zwrócenia się do rządu niemieckiego z propozycją, by dla rodziny cesarskiej uczynił wyjątek, względnie by pozwolono zapewnić Hohenzollernom nie do Niemiec. Cesarz niemiecki zdaje się przychylać do poglądów, że zmiany jakie zaszły w Austrji, w stosunku do Habsburgów, mogą stać podstawą, do takiej zmiany stanowiska Hohenzollernów do Niemiec... Tymczasem dziennikarz Biura Reutera z Doorn kategorycznie zaprzecza tym pogłoskom, jakoby Wilhelm II miał demontuje pogłoskę, jakoby Wilhelm II miał rzekomo zamiar powracać do Niemiec. Spodziewają się tam jednak, że co do przyszłania pieniędzy dojdzie do porozumienia z obecnym rządem niemieckim. Ell.

Dymitrow profesorem prawa Karnego

Słynny ze swego zachowania się w procesie o podpalenie Reichstagu Bułgar Dymitrow jest ciągle jeszcze w Moskwie przedmiotem owacyj i uroczystości urządzanych na jego cześć przez różne instytucje, na czele z Kominternem. Wczoraj na uniwersytecie w Moskwie, w Sali Kolumnowej, odbyła się uroczysta promocja doktorska Dymitrowa. Jak wiadomo, uniwersytet moskiewski nie ma wydziału prawa, a jedynie wydział ekonomiczny. Dymitrow otrzymał tytuł doktora ekonomji honoris causa, a ponadto został mianowany profesorem prawa karnego. Wiadomo również, że Dymitrow ma wydać książkę o swoim procesie.

Dymitrow profesorem prawa Karnego

WILNO. Wczoraj o godz. 11.30 w wielkiej sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego p. wojewoda Władysław Jaszczołt odebrał ślubowanie od nowo mianowanego p. Wiji na orderem Odrodzenia Polski i złożyn. oraz ucznowanie.

Następnie odbyła się lekturą przysiąg. Zachowywali się odmiennie: jeden siedział z głową podniesioną, patrzyć mu prosto w oczy na publiczność; drugi opuścił głowę na piersi i starał się nie patrzeć na nikogo. Obserwujących zrazu wydał się ten drugi bezczelnym, a pierwszy: zuchwałym. Ale jak był w przeciwnie: bezczelnym okazał się ten pierwszy, a zuchwałym drugi. Bo pierwszy nie bał się niczego, bo był dumny z tego, że zabił, drugi zaś bał się, że go za to zabiją. Ale, czy takie powierzchowne obserwacje można uznać za niezmylne? Kto wie, co dzisiaj to się w duszy pierwszego, i jego głowę podtrzymuje dotychczas? Może zmusiła go do tego jego matka, która przeżywszy ten proces, ale na ten nie konieczne: nastąpiła spełnie. To też jeden z adwokatów zauważył prawidłowo, że dr. Hirschberg odniósł Pierwszemu zwycięstwo, mówiąc, że „Hirschberg jest w Wilnie postacią popularną i jako działacz polityczny wśród Żydów, i jako pedagog. Ilu uczniów jego emocjonowało się procesem!

— Dziś znowu Hirschberg nie będzie miał lekcji — musieli mówić między sobą: — ma sprawę w sądzie.

— Ach, jak to dobrze! Będzie wolno godzinę. Żeby tak częściej!

Tak gadali zapewno uczniowie w korytarzach gimnazjum, wiadomo bowiem, jak bezwzględna jest młodzież w stosunku do swych wychowawców; dla niej nawet śmierć wychowawcy kojarzy się tylko z dniem wolnym od nauki. A jak musiał czuć się dr. Hirschberg słuchając tych opinji o swojej osobie: coś w tem musi być. Godność dr. Hirschberga jako profesora zachwiana, autorytet jego nadwyrężony, wpływ moralny na uczniów straszony. Bo młodzież bywa okrutna.

Podobnie przedstawia się sytuacja, jeśli mowa o działalności politycznej dra Hirschberga. Krzyk zaufania. Pojedzie dr Hirschberg głosić na prowincję z odnotem pokojowym, a cała manifestacja z net do nat podaje:

— A process. A subsydje...

Oto działanie tego zmoralnego prawa, któ ro krótko zostało sformułowane w jednem z ostatnich orzeczeń sądu: zaliguld bis beret. Pomyślmy, jakich okropnych nomé dosnaje człowiek, dotknięty nim.

* * *

A mimoto ukłonić go od bolesnych następstw procesu sądowego. Leży to we władzy sprawozdawcy. Niech będzie nim człowiek subtelny i delikatny, nie ferujący na drastycznych innych. Taki, kiedy potrafi kształcić opinję publiczną, jak pisze p. Marjan Dawna.

Wyw.

Tajemnicze morderstwo

Niezwykłe sensacyjny wypadek morderstwa zdarzył się pod Salon Quentin we Francji, o czem ostatnio dosnały depesze. Wyjaśniono też przedstawia się ogromnie tajemniczo.

Mianowicie pociągiem towarowego ujrzał nad ranem obok toru znasiekrowane zwłoki mężczyzny. Natychmiast zawiadomił się Ludwik Gillet, konwojujący z Paryża.

Przybyła w pół godziny po odkryciu trupa komisja znalazła w kieszeni nieszczęśliwego kopertę z nazwiskiem Ludwik Gillet. Kopertowa telefonicznie policja paryska, odpowiedziała, że człowiek, noszący takie nazwisko, był prawdziwy w ewidencji służby konwojowej. Natychmiast zakaz urządzenia pogadanki na temat prac i działalności Patrona szkoły na terenie Wilna i całego kraju, jako krzewiciela polskości i nauki pod zaborem rządu rosyjskiego. Po naboeństwie cała szkoła ze zarządem udała się pod pomnik J. Montwiłła na skwerze Kościuszkowskim, gdzie złożyło wieniec, ozwity własnemi rękami uczniów.

Należy zaznaczyć, że samę odznaczony przez Radę Fundacji S. J. Montwiłła, zgodnie z wolą Komitetu Rodzicielskiego przy szkole, uczniowie przeznaczyli na kupno cyklu dyskopu dla szkoły.

Jak widać z powyższego, Stare Wilno posiada tę dodatnią cechę chwalebnie i umie przechowywać we wdzięcznej zwej pamięci tych, którzy pobożyli zasługi dla niego. To też nie nie dziwnego, że gdy się obchodzi święto Wielkiego Działacza i Niezrównanego Filantropa, do jakich bez kwestji należał s. p. Józef Montwiłł, wszystkie serca biją gorąco, a spiesza do uczczenia Jego świątyni, by wesołemu za dusze Niepospolitego Męża.

Sędziowie okręgowi wiedzieli, że nowe fokusy i nowe zasadnicze przepisy wnie się niebawem, i że Związek zaczekuje o przejechanie się po nim. Gdzy pojeli o co chodzi naprawdę — wpadli w szaleństwo. Co to jest szosa? Dlaczego nie wolno się trzymać rowu? Czemu kontrolery nie mają pasek w ściskach? I poco kolarze pędzą na złamanie karku?

Słuchali sędziowie wyjaśnień adwokata Fogla (ex - miłośnika motorowego wyścigu na dwóch z wierzy i trampoliny) a wielkiego antyinterosowanie. Doprawdy? Tak było? Ile, by to dopiero?

Wyrok mieiwnnijący. Głupota Związku kolarskiego nie jest tajemnicą urzędowy, wyzwienie jej nie sgarania całości naszych granic. W telegramie słodkim Bułłog: „Dziękuję za życzenia, że zdobyłem tytuł mistrza Polski, ale zobowiązany być głuchy, ślepy, niedorozwinięty i pokiakiwać, chwalić, oczukiwanych hebesów.

Edmun wrócił — a sądy jak Kosciński z Olimpjady, a czmnie związkowe z nowo opuszczonym na Kiełbasę.

Karol.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA"

„NIEBIESKI MOTYL" („PILANGO")

JUTRO o godz. 4 pp.

„DZIDZI"

ceny 30/60gr

USPOKOJENIE PACJENTKI

S. P. ADELA SNIADECKA

W dniu 11 marca r. b. zakończyła ś. p. Adela z Śniadeckich Śniadecka swój zacny żywot w majątku Karolinowie słosty swej p. Aldrzdwej Romerowej, i za ementarny przy wsi Słowikicze do wsi w wieczornego zwłoki. Jej ciało spoczywa.

Ś. p. p. Śniadecka można zaliczyć do grona tych weteranów, których szeregi z dnia na dzień topnieją.

Była ona wnuczką słynnego astronoma Jędrzeja Śniadeckiego, który założył w Wilnie obserwatorjum astronomiczne, i siostrą ś. p. Kazimierza Śniadeckiego, właściciela majątku Słobódki i Kolkowicze nad Oszmianą, zmarłego w Wilnie przed kilku laty.

Pogrzeb ś. p. Adeli był niezwykle uroczysty. Wzięła w nim udział ludność okolicznych wiosek, a przedewszystkiem ludność majątku Słobódki i Kolkowicze. Zmarłą odprowadzili na wieczny spoczynek: ks. Prałat Adamowicz z Oszmiany, ks. Prałat Wiktor Zdanowicz z Mołodeczna, ks. Prałat Wiktor Zdanowicz z Mołodeczna, ks. Prałat Wiktor Zdanowicz z Mołodeczna

37-34 3222-00
Trwały dziecięcy półbuck z dwibokowej skóry w kolorze bronzowym na gumowej podeszwie. 35-38 . . . . . 9.—

2851-34
Wygodny, lakierowany dziecięcy pantofelek na pięknie wiosenne dni. -

9875-23
Aksamitny pantofelek na francuskim i słupkowym obcasie. Najodpowiedniejszy do towarzystwa. — Pruszki . . . . . 6.—

4675-74
Sportowe pantofelki na spacery, zakupy itp. Boksowa skóra na niskim obcasie z gumą. —

8637-20
Cały dzień na nogach w Normalkach bez najmniejszego zmęczenia. - NORMALKI polecamy dla tych, którzy podczas pracy stoją od rana do wieczora lub też dla tych, którzy lubią wygodne obuwie. -

nowogródzka

— **Urzędowe.** W dniu 16-III zjechał p. wojewoda Stefan Świderski przyjął p.p. Świdzińską, Szyllowską, posła Małyszewa, inż. Zacharzewskiego, Chmielewskiego i Łukowskiego.

— **Zebranie organizacyjne Koła Seniorów L. M.** W dniu 14 marca w sali recepcyjnej nowogródzkiego urzędu wojewódzkiego odbyło się pod przewodnictwem p. wicewojewody K. Fiali zebranie organizacyjne Koła Seniorów L. M. obwodu Nowogródek. Po uchwaleniu statutu, oraz ustaleniu składki miesięcznej w wysokości minimum 50 gr. miesięcznie, powołano władze Koła Seniorów (zarząd, komisję rewizyjną i sąd polubowny). Na prezesa zarządu powołano p. wicewojewodę K. Fialę, na wiceprezesa p. Majchera, na przewodniczącego komisji rewizyjnej p. dyr. L. Wojno i na przewodniczącego sądu polubownego p. K. Wróblewskiego. Koło to liczy już obecnie 40 członków. Koło uchwaliło zwrócić się do p. wojewody Świderskiego z prośbą o przyjęcie godności członka honorowego Koła — jak protektora i życzliwego opiekuna organizacji Legjonu Młodych.

Przed miesiącem wyglądałam o 10 lat starzej

„Naokoło oczu i ust tworzyły się zmarszczki, rozszerzone pory i nieeokojące objawy zwiotczenia.

Dziś cera moja jest pod każdym względem równie zadawalniająca jak cera mojej ślicznej, dorastającej córki, wchodzącej obecnie w świat. Zawdzięczam to cudownemu wynalazkowi Profesorów Medycyny Uniwersytetu Wiedeńskiego, którzy doszli do wniosku, że można odżywiać skórę. Może ona wchłaniać odżywienie i przenawarać je w zdrowe tkanki. Nie wiek, lecz wadliwe podskórne odżywianie powoduje zmarszczki i zwiotczenie. Dowiedziałam się o odżywianiu, przepisanem przez znakomitych lekarzy i w ciągu 4-ch tygodni odmłodziłam się o 10 lat. Życzę każdej kobiecie, która przekroczyła 25 lat, by zaznała tej samej radości."

Gwarantujemy suma zł. 50.000 że znakomity paryski Krem Tokalon zawiera składniki odżywcze, które podług zdania wybitnych specjalistów, potrzebne są skórze dla utrzymania młodości. Jest to oliwa i świeży krem, oraz skoncentrowane wyciągi roślinne i lilljo jaka, połączone podług specjalnej naukowej recepty w Kremie Tokalon.

W przeciągu jednej nocy lub przekona się Pani o wyniku prawie nie do uwierzenia. Stałe stosowanie daje wiecznie młodą i piękną cerę — świeżą, jędrną, bez żadnych zmarszczek. Należy używać Kremu Tokalon (biały różowy) co wieczór. Krem zaś Tokalon biały (nie tłustego) co rano. Rezultat za wynik, w przeciwnym razie zwracamy pieniądze.

Komunikat

Niniejszem podajemy do wiadomości, iż najnowszą, najpiękniejszą muzyczną komedję polską p. t.

„PIEŚNIARZ WARSZAWY"

z ulubieńcami publ. **EUG. BODO Marją GORCZYŃSKĄ, Władysław WALTER** i in.

Oddaliśmy do wyłącznego wyświetlania w kinie „PAN" i „MOXY"

Eksplt. „Patria-Film", Warszawa.

POLSKI najlepszy film sezonu—najnow. prod. 1934 r. p. t. **„PIEŚNIARZ WARSZAWY"** z Eugenjuszem **BODO** w roli tytuł. ukaże się na naszych ekranach **w święta Wielkanocne.** Kino **„PAN"** i **„MOXY"**

Kino-Teatr „Rozmaitości" Ostrobramska 5

Uwaga! Na ekranie: Uwodziciel młodych kobiet NILS ASTHER i koszmarno-piękna ELISSA LANDI w 4 aktach

„Maskarada Miłości"

Noce zgozy, rozkoszy, miłości i nienawiści.

Na scenie: **„Nie mi jakoś nie chce"** — Szmocex • 2 odsłonach.

„CASINO"

Tylko dziś — Podwójny program.

I. Najnowszy sensacyjny film p. t.

„Tajemnica sypialni"

II. Wobec wielkiego zainteresowania i na ogólne żądanie publiczności kinoteatrowe o tydzień p. t.

Dzieje pięknej kobiety, która padła ofiarą własnego szantanu. Zwodnie artystokratycznego mordercy w białych rękawiczkach!

„Wielka Księżna Aleksandra"

HELIOS

Niezwykłe zdziwienie i ogólny zachwyt wywołuje wysoce artystyczna gra mistrza Moskiewskiego Teatru Artystycznego **W. Gardina** w przebojowem arcydziele **„SOWKINO"** — Leningrad prod. 1934 r.

„Ostatni z Gołowlewych"

w-g słynnego utworu **M. Sałtykowa-Szczedrina.**

Udział biorą najwybitniejsi artyści scen Moskiewskich i Leningradzkich.

Początek: 4, 6, 8 i 10.20.

Roxy

Dziś! Największe arcydzieło prod. francuskiej 1934 r. wg. głośnego **GUY DE MAUPASSANTA**

ORDYNANS

Realizacja genjalnego V. TURZAŃSKIEGO

Nadprogram: Komedja dźwiękowa i najnowszy „FOX"

Uprasza się o przybycie na seanse: 4, 6, 8 i 10,15

Dziś od godz. 12 ej **PORANEK** dla młodzieży dozwolony.

Przewyższa wszystko dotychczas na ekranie oglądane

Potężne arcydzieło w-g **B. Kellermana.**

Pan „TUNEL"

Silne napięcie! Wyjątkowo efektowe sceny masowe!

Początek o g. 2 ej. **Dla młodzieży dozwolone!**

„LUX"

Rewelacja dnia! Film o niezwykłej wartości artystycznej. — Film, który porusza cały świat

CZŁOWIEK, KTÓREGO ZABIŁEM

w-g powieści Rostanda. Wspaniała realizacja genjalnego mistrza ERNESTA LUBICZA. W rol. gł. LIONEL BARRYMORE, tworzą NANCY CAROLL, słynny mim PHILIPS HOLMES. To film, który porozrywi zamknięte świata. Nad program dodatki.

DLA RADJOODBIORNIKÓW „ELEKTRIT"

Niebywale dogodne warunki SPŁATY

Demonstracje w sklepie fabrycznym oraz w mieszkaniu reflektantów **nie obowiązują do kupna.**

„ELEKTRIT"
ul. Wileńska Nr. 24
Telefon 10—35

TELEFON to droga do pomyślnego rozwoju interesów i dobrobytu!!

KORZYSTAJCIE WIĘC Z OKAZJI BEZPŁATNEGO LUB ULGOWEGO ZAŁOŻENIA TELEFONU!!!

Z racji chwilowego posiadania w Wilnie i innych miastach kresowych wolnych przewodów miejskich i zamiejskich

Zarząd Pocztowy zakłada obecnie Telefony BEZPŁATNIE

O ile zaś zachodzi konieczność wybudowania nowego przewodu telefonicznego

Zarząd Pocztowy pobiera opłaty za przyłączenie poniżej kosztów własnych

w miastach większych **55** zł. zamiast **100** zł.
w „ mniejszych 45 zł. „ **70** zł.

Na życzenie abonenta opłaty te rozkłada się na dogodne raty miesięczne

Załączajcie się więc do sieci telefonicznej bezpłatnie aż do wyczerpania wolnych przewodów

Bliższych informacyj udziela każdy Urząd i agencja Pocztowa.

PROSZEK Z „KOGUTKIEM"
MIGRENO-NERVOSIN
USUWA NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY
MIGRENĘ, NEWRALGJĘ
BÓLE ZĘBÓW,
GRYPĘ, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE: ARTRETYCZNE, STAWOWE, KOSTNE i T.P.
PROSZKI TE WYRABIAMY I W POSTACI
TABLETEK
ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW Z „KOGUTKIEM"

Wileńskie Przyjęcia Chorych w Leczniku
Lit. Stow. Pom. Szanit. m. Wilna
Mickiewicza 23 a tel. 17-77.
Choroby wewnętrzne, nerwowe, oczne, uszu nosa, gardła. Leczenie astmatyków nowoczesnemi metodami. — Gabinet Rentgena. Zabiegi elektroterapeutyczne. Przyjęcia od 5—7 ej w. Cena dostępna.

Do akt. Nr. Km. 69 34.

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogródku, rew. 2, zamieszkały w Nowogródku, ul. 3 Maja 20, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 9 kwietnia 1934 r., o godz. 9-tej w Nowogródku, ul. Bechterewa 8, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: kotła z kołem rozmachowym na transmisję, oszacowanych na łączną sumę zł. 2000, — które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Nowogródek, dnia 12 Marca 1934 r.

Komornik **A. Biruta**

Sprawa B. Bobkowskiego p-ko Wł. Lisiec-kiemu.

Szkółki Podzameckie

poczta **Maciejowice**, województwo Lubelskie polecają na sezon wiosenny

DRZEWKA I KRZEWY

OWOCOWE, OZDOBNE, IGLASTE, LIŚCIASTE I BYLINY.

Cenniki wysyłamy na żądanie.

Zamówienia na Wileńszczyźnie przyjmuje i udziela kredytu na zakup drzewek i krzewów

Chrześcijański Bank Spółdzielczy
w Wilnie, ul. Zamkowa 18.

PROSZKI **„KOWALSKINA"**
STOSUJE SIĘ PRZY UPORCZYWYCH **BÓLACH GŁOWY**
KONIECZNIE ZE ZNAKIEM „SERCE W OKRĘGU"
FABRYKA CHEMICZNO-FARMAC. „KOWALSKI"

NOWO OTWARTY SKLEP KWIATÓW
J. GĘSIEWSKIEGO
Wileńska 12 (Ludwisarska 2)
Poleca rośliny w niskiej cenie.

POKÓJ DO WYNAJĘCIA
(dla pań ewent. małżeństwa) z osobnem wejściem i z wygodami. Może być z używalnością kuchni. — Plac Metropolitalny 2 m. 8 0

POKÓJ
z wygodami do wynajęcia — Mickiewicza 46 m. 5 0

DO WYNAJĘCIA
6-cio pokojowe mieszkanie suche ciepłe i słoneczne ul. Dąbrowskiego 7

LOKAL
5-cio lub więj ej pokojowy na Zwierzyńcu potrzebny. Oferty do Adm. sub „Lokal 8"

6-cio pokojowe
mieszkanie z wygodami na pięć sze potrzebne pod biura w śródmieściu. Oferty sub „Biuro"

Rządca-leśniczy
z długoletnią praktyką rolną i leśną w majątkach o wysokiej kulturze poszukuje posady. Chętne rekomendacje i referencje znanych osób w Wilnie. Oferty w Redakcji pod „Rządca"

Buchalter
dokładnie obeznany z rachunkowością. Przemysłowej, rolnej, kupieckiej, samorządowej i państwowej, przyjdzie rzeczoznawca egzamin — przyjmie pracę wieczorową w Wilnie. Przeprowadza rewizje ksiąg i rachunkowość. Zgłoszenia do Administracji „Słowa" — pod „Rzeczoznawca"

Szofer-mechanik
z dobremi świadectwami poszukuje posady. Chwilowo przebywa poza Wilnem. Na żądanie oferty pozostawione Adm. dla „Piast" zgłosi się. 0

ZARZĄD
administrację domu — rachunkowość poprowadzę: Węglowa 15—1

POSZUKUJĘ
posady gospodyni u młodzieńca lub do samotnych. — Rekomendacje solidne. Ul Uniwersytecka 9 m. 22. g

KUCHARKA
poszukuje posady do przyjęcia. Posiada świadectwa — Oferty do Administracji dla „Praktyczne"/

Wykwalifikowana
poszukuje posady do dziecka. Legionowa 67. Stanisława Klimaszewska 6

Służąca
przyjmie pracę w Wilnie w dobrym domu. Ma świadectwa i poleczenia. Łaskawe oferty bonowni ul. Piłsudskiego 43 m. 15 1

Woźny
z poważnemi referencjami poszukuje posady w instytucji prywatnej lub społecznej. Łaskawe oferty: Felina Kościeszki. Łaskawe oferty bonowni ul. Piłsudskiego 43 m. 15 1

DOKTOR Z. KUDREWICZ
choroby weneryczne—syfilis, skórne i niemoc płciowa przyjm. od godz. 8—1 i 3—6. Zamkowa Nr. 18. Tel. 19 60

Doktór K. SOKOŁOWSKI
Choroby skórne i weneryczne ul. Wileńska 30 m. 14. Przyjmuje od g. 9—12 i od 5—7 wiecz.

Korepetycje
pomoc w nauce, przygotowanie do gimnazjum. Ceny przystępne ul. Garbarska 16 w 4

Łódzki Zakład
tapicersko dekoracyjny, poleca własnego wyrobu, fotele, kanapy, otomany i leżanki łóżka, — oraz przeróbki mebli wykwintne i odświeża w zakresie polerowniczym szpitalne — stołowe i pojedyncze meble. — Wykonanie solidne i punktualne— Firma **Władysław Szczypański** ul. Wileńska 2.

Uczeń
b. zdolny, wyższej klasy gimnazjum, w Wielkopolsce, poszukuje korepetycyj ze wszystkich przedmiotów, nie wyłączając greki, francuskiego i niemieckiego. Jestem pogody poważną rekomendacją. Chętnie przyjąłbym mieszkanie lub skromne wynagrodzenie. Znajdzie się obecnie w przyszłych warunkach materjalnych i apeluję o pomoc, z życzeniem uczynię zadość. Oferty pod „X" b

Poszukiwane
letnisko od maja do 3 osób. Warunki: kuchnia pokoje, dobry stół — bl skość lasu, ładna okolica i niezygotowujemy się na. — Oferty do „Słowa" sub „emeryt"

Poszukiwane
letnisko od maja do 3 osób. Warunki: kuchnia pokoje, dobry stół — bl skość lasu, ładna okolica i niezygotowujemy się na. — Oferty do „Słowa" sub „emeryt"

Folwark w dzierżawę
oddam 18 km. od Wilna, zagospodarowany z kompletnym inwentarzem. Bliższe informacje ul. Sierpniowa 15 m. 12, g. 10—2 po.

MUZYKI
lekcyj udzielam (fortepian). — Wiadomość Wiwulskiego 4 m 7 wtorki, piątki godz. 9—11. Dąbrowska

Do matury
szykuje pojedyńcze lub grupami. Dogodne warunki. Bekesza 15 tel. 16-01 Barsz Akad J. D. Wiadomość u portjera 0

Na Kursy Kroju
i szycia przyjmuję w czasie ze dostępną opłatą. Nauka solidna. Królewska 5—41

Buldog-Boxer
do sprzedania dyplomowany, maść tygrysia, wiek półtora roku, trzesowany. Montwiłłowska 10 m. 2 godz. 3—5 po poł. 0

Urządzenie
mieszkanie, komplet w bardzo dobrym stanie, sprzedaje się okazyjnie z powodu wyjazdu. Dąbrowskiego 10 m. 3 Oglądać można przez cały dzień. 0

GARNITUR
mebli salonowych okazyjnie do sprzedania Zygielońska 7 m. 6 — godz. 2—3 0

OKAZYJNIE
do sprzedania „Słownik odmiotowo-głosowy" Brücknera i „Słownik języka polskiego" ks. ks. „wileńskie". Wiadomość w Redakcji — godz. 17—19 0

Zgubiono
pamiątkową bransoletkę stalową, wartość lat tyczna niewielka. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem Piłsudskiego 16—5 6

Powołujcie się na ogłoszenia w naszem piśmie

w Swięciańskim sprzedaje folwark
65 ha w tem 30 ha pszenicy, 10 ha łąk za 4.000 zł. najbliżej Mereczki gm. Kiemieliszkiej Dąbrowscy. 0

POPERACJE L.O.P.P

Stylizacja Bolesław Maciłowicz

Redakcja „Słowa" Zamkowa 2

Redaktor w/z Witold Tulewicz